

(46. 2.)

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS.

Het afdeelingsonderzoek van dit wetsvoorstel heeft aanleiding gegeven tot de volgende opmerkingen en beschouwingen.

Door vele leden werd hulde gebracht aan de uitnemende wijze, waarop de voorsteller het wetsontwerp heeft ontworpen en verdedigd, alsook aan zijn werkkraft en belezenheid, waarvan in het bijzonder zijn Memorie van Antwoord aan de Tweede Kamer getuigt.

Met voldoening hadden zij kennis genomen van de gunstige ontvangst, welke aan het voorstel in de Tweede Kamer is te beurt gevallen. Met de door de verdedigers van het wetsontwerp aldaar aangevoerde argumenten konden zij zich over het geheel vereenigen en zij achtten het daarom onnoodig om de vraagpunten, die daar bij de behandeling van dit wetsontwerp ter sprake zijn gebracht hier nader tot een onderwerp van discussie te maken.

De noodzakelijkheid van wettelijk ingrijpen was reeds lang gevoeld en gebleken, maar de wetgevende macht was tot dusverre in gebreke gebleven de noodige voorziening in deze te treffen. Daarom werd door hen het initiatief van mr. AALBERSE zeer toegejuicht en de vrucht van diens arbeid met voldoening ontvangen. In het bijzonder verheugden zij zich er over, dat door de wijziging, welke het ontwerp bij de behandeling in de Tweede Kamer heeft ondergaan, ook de naamlooze vennootschappen zullen worden beschermd.

Tevens werd van verschillende zijden waardeering uitgesproken over de gelukkige wijze, waarop de voorsteller zijne denkbeelden in één artikel heeft belichaamd, zulks in tegenstelling met in allerlei bijzonderheden afdalende wetsontwerpen van den laatsten tijd. Deze leden waren van oordeel, dat een algemeene bepaling als in dit wetsvoorstel vervat, verre de voorkeur verdient boven speciale bepalingen, welke toch onmogelijk alle gevallen kunnen omvatten.

Andere leden hadden eveneens het ontwerp niet zonder instemming ontvangen, al wilden zij niet ontkennen, dat zij zich van de directe werking daarvan geen groote voorstelling maakten. Zij meenden, dat de werking van de wet voornamelijk van preventieven aard zou zijn. Tot het tot stand komen van de wet zouden zij ook gaarne hunne medewerking verleen. te eerder daar zij niet alle bezwaren, die in de Tweede Kamer tegen het ontwerp waren aangevoerd, deelden. Bepaaldelijk deelden zij niet het bezwaar, dat het ontwerp alleen maatregelen ten bate van den middenstand zou inhouden. Groothandel en industrie zouden er huns inziens evenzeer door worden gebaat. Ook zagen zij niet in, dat ons strafrechts-systeem er zich tegen verzet voorschrijft met strafrechterlijke sanctie in het leven te roepen ter bescherming van eene bepaalde categorie van personen. Ook in andere landen, alwaar eene strafbepaling als in het wetsontwerp opgenomen, bestaat, was dit bezwaar niet gevoeld. Deze leden beschouwden het als de strekking van het ontwerp: te voorzien in eene leemte in ons Wetboek van Strafrecht, waarvan personen, die handel of bedrijven uitoefenen, nadeel ondervinden.

Ook konden zij niet inzien, dat door dit wetsvoorstel gereageerd zou worden op de bepalingen van het thans aanhangige ontwerp van wet tot vaststelling van nadere strafrechtelijke voorzieningen betreffende veroordeelingen, waarbij de straf, tenzij de rechter later anders beveelt, niet wordt ondergaan, de betaling van geldboeten en de voorwaardelijke invrijheidstelling, omdat natuurlijk genoemde bepalingen van toepassing zullen zijn op de straf bedreigd in het onderhavige wetsontwerp.

Deze leden waren verder van oordeel, dat vooral uit zedelijk oogpunt de indiening van dit wetsvoorstel toejuiching verdiende, omdat daarvan eene preventieve werking ten goede zou kunnen uitgaan. Zij hoopten daarom, dat het openbaar ministerie uiterst voorzichtig zou zijn met het instellen van vervolgingen. Waar bij dit wetsvoorstel veel aan het openbaar ministerie en aan den rechter wordt overgelaten, wordt voor eene goede werking van deze regeling oordeelkundig optreden van de rechterlijke macht vereischt. Deze leden waren overtuigd, dat, ter bereiking van het beoogde doel, het aantal veroordeelingen, dat op grond van dit artikel zal worden uitgesproken, niet groot behoeft te zijn.

Onder hen waren echter leden, die het betreunden, dat niet eerst civielrechtelijk deze zaak was geregeld door eene herziening van art. 1401 van het Burgerlijk Wetboek. Zij meenden, dat eerst wanneer daarna de ervaring had geleerd, dat in dat gewijzigde civielrecht geen krachtig middel tot bestrijding van de oneerlijke mededinging wordt gevonden, de tijd voor aanvulling van het strafrecht zou zijn gekomen. Thans heeft echter het omgekeerde plaats. In plaats dat het strafrecht aanvullingsrecht blijft, wordt door het voorgestelde strafrechtsartikel de strafrechterlijke bestrijding met voorbijgang van de civielrechtelijke op den voorgrond geschoven. Deze leden waren van gevoelen, dat ook, wanneer de voorgestelde aanvulling van het strafrecht tot stand mocht komen eene herziening van de artikelen 1401 en vlg. van het Burgerlijk Wetboek niet achterwege kon blijven. Andere leden achtten dit niet noodig na het arrest van den Hoozen Raad, waarbij werd uitgesproken dat een rechtspllicht moet geschonden zijn om art. 1401 Burgerlijk Wetboek toepasselijk te maken.

Eenige leden hadden een minder gunstig oordeel over het wetsontwerp. Zij keurden het in het leven roepen van deze verbodsbepaling af, en vereenigden zich met de bezwaren die door de heeren DE SAVORNIN LOHMAN, VAN DOORN en TER SPILL in de Tweede Kamer er tegen waren aangevoerd. Volgens hunne meening zou het ontwerp leiden tot allerlei procedures en tot noodeloze vervolging van concurrenten; verder zou het de goede reclame voor bekendmaking van handel en industrie ondermijnen en aanleiding geven tot veel onderlinge verbittering. De redactie van het ontwerp werd door hen veel te vaag geoordeeld, waardoor het niet duidelijk was, hoe men zich op dit gebied te gedragen had. Zij konden de verwondering voor de samenvatting van de geheele regeling in één artikel niet deelen. Allereerst meenden zij, dat door een algemeen artikel als wordt voorgesteld niet bereikt zal worden, dat aan alle bedriegelijke praktijken op dit gebied een eind kan worden gemaakt. Maar vooral achtten zij verkeerd de intrede van een algemeene bepaling als de voorgestelde in ons Wetboek van Strafrecht. In het strafrecht, waarin maatregelen worden gesanctioneerd, welke voor de personen, die zij treffen de meest ernstige gevolgen kunnen hebben, moeten, naar hunne meening, alle gevallen duidelijk omschreven zijn en behoort niet een artikel te worden opgenomen met zoo ruime strekking, dat ten slotte alles aan het subjectief oordeel van den rechter wordt overgelaten. De strafwet moet naar hunne meening uitdrukkelijk aangeven welke feiten misdrijven of overtredingen zijn.

Ook wezen deze leden er op, dat de berichten omtrent de werking van een dergelijke bepaling in het buitenland zeer tegenstrijdig zijn, zoodat men op de aldaar opgedane ondervinding niet al te veel kan afgaan. De bewering, dat het in het leven roepen van eene verbodsbepaling als het wetsvoorstel bevat, in het belang van den middenstand noodzakelijk is, werd door hen ontkend. De middenstand heeft het volgens

Voorst. van wet v. d. h. Aalberse, tot aanv. van het W. v. S. met een nieuw art. ter bestr. van de oneerlijke mededinging.

hen over het algemeen in ons land niet slecht, behoudens een enkele uitzondering misschien, maar dit zou door de totstandkoming van het wetsontwerp, niet veranderen. De middenstand moest dan ook, naar hunne meening, niet te groote verwachtingen koesteren van de vruchten van dit wetsvoorstel.

In het algemeen waren zij van oordeel, dat niet alle moreele verplichtingen moeten gemaakt worden tot verplichtingen waarvan de niet-nakoming met straf wordt bedreigd.

Zij betreurden daarom de indfening van het wetsvoorstel, waartoe de aandrang huns inziens ten onrechte van den middenstand was uitgegaan.

Een enkel lid was van meening, dat het kwaad, hetwelk dit wetsvoorstel beoogt te bestrijden, niet van zulk een omvang is, dat er reden bestond voor den wetgever om in te grijpen en de geheele werkzaamheid ten deze dus niet geëvenredigd is aan het belang van de zaak.

Eenige leden spraken bij deze gelegenheid den wensch uit, dat de Regeering er nu ook toe zal overgaan een voorstel te ontwerpen inhoudende, dat drooge waren alleen bij het gewicht en natte waren alleen bij de maat mogen worden verkocht.

Aldus vastgesteld door de Commissie van Rapporteurs den 8sten Juni 1915.

TJARDA VAN STARKENBORGH.

DE GIJSELAAR.

VAN DER MAESEN DE SOMBREFF.

VAN BASTEN BATENBURG.

VAN DER FELTZ.